

Daca te gandesti sa te pensionezi in viitorul apropiat, afla care este valoarea pe care te poti baza. Iata cateva sfaturi utile:

Organizeaza-te!

[Afla](#) cati bani veti primi la pensie si analizeaza cum se vor schimba cheltuielile tale.

Planifica-ti eficient bugetul!

Odata cu pensionarea, ar putea aparea cheltuieli suplimentare. De exemplu, transportul catre locul de munca nu va mai fi o problema pentru tine, in schimb ar putea creste cheltuielile cu serviciile medicale. Asa ca planifica-ti din timp bugetul, astfel incat sa iti administrezi eficient banii! Daca te gandesti la o pensionare anticipata, ia in calcul ca pensia ta nu a avut timp sa creasca suficient, ceea ce inseamna ca vei fi nevoit sa accepti un venit mai redus pentru o anumita perioada de timp.

Lista de verificare - pe cine instiintezi, cand si de ce

Pe masura ce te apropii de pensie, poti face cativa pasi simpli pentru a te asigura ca vei primi pensia si celelalte beneficii la care ai dreptul. Informeaza-te din timp care sunt institutiile pe care trebuie sa le instiintezi, inainte de a iesi la pensie.

Pensiile tale

Fa o lista a veniturilor pe care te poti baza dupa pensionare. Unele planuri de pensie ar putea avea anumite reguli suplimentare in ceea ce priveste incasarea beneficiilor - verifica acest lucru cu administratorul fondului de pensii.

Pensia de stat

Pilonul I - pensiile publice, prin sistemul asigurarilor sociale de stat, la care participa toti salariatii, precum si angajatorii acestora. Caracteristicile acestui tip de pensie sunt:

- tu contribui pentru pensionarii de acum si nu pentru pensia ta;
- pensia ta este administrata si garantata de stat. Dar, desi contribui toata viata activa la acest fond, pensia pe care o primesti va depinde de numarul pensionarilor comparativ cu cel al angajatilor din momentul pensionarii tale, un numar pe care, evident, nu il poti controla.

Pensia privata obligatorie

Pilonul II reprezinta pensiile obligatorii administrate privat de catre companii special autorizate. La acest tip de pensie sunt obligati sa contribuie toate persoanele angajate, cu varste intre 18

si 35 ani. Persoanele cu varsta intre 36 si 44 ani pot participa, optional, la acest sistem. Contributia la acest pilon reprezinta o redirectionare a 2% din contributiile sociale actuale. Contributiile vor creste treptat cu cate 0,5% pe an, ajungand in 2016 la 6% pe an.

Caracteristici:

- contribui direct la pensia ta, valoarea contului unic fiecarui participant va fi direct proportionala cu salariul si durata contributiei participantului, cu randamentul investitiilor facute de fondul de pensii respectiv, precum si cu comisioanele de administrare;
- legea prevede garantarea platii la pensie a contributiilor nominale (sumele virate de-a lungul anilor) din care se scad comisioanele de administrare. Nu se stie insa, ce vor insemna acesti bani ca putere de cumparare peste 30-40 de ani! Chiar daca tu iti alegi administratorul fondului de pensii, in final, ca si in cazul pilonului I, nu poti sti care va fi nivelul pensiei reale.
- orice angajat (cu carte de munca, caruia i se platesc de la firma angajatoare contributiile pentru asigurari sociale - CAS) sau angajatul pe cont propriu care isi plateste singur CAS va beneficia automat la pensionare atat de pensia de stat (Pilon I) cat si de pensia privata (Pilon II -daca a avut varsta necesara pentru a contribui sau a ales sa o faca pe cont propriu).

Pensia privata facultativa

Pilonul III reprezinta pensiile facultative. Acestea nu sunt obligatorii, insa sunt necesare pentru a-ti rotunji pensia pe care o vei primi prin sistemele obligatorii. La acest tip de pensie pot apela toti angajatii romani cu varste intre 18 si 52 ani, dar si persoanele fizice autorizate.

Caracteristici:

- contributia maxima este stabilita prin lege la 15% din venitul salarial brut lunar; in limita a 400 euro/an, contributiile sunt deductibile fiscal (se scad din baza impozabila).
- angajatorul poate si el contribui la fondurile angajatilor, limita de deductibilitate fiind tot de 400 de euro;
- pensia nu este garantata. Suma pe care o vei primi depinde de abilitatea administratorului fondului la care esti inscris si de eficienta investitiilor facute de acesta.

Pilonul III iti permite sa ai un control mai mare asupra banilor tai de maine. Randamentul (castigul obtinut) depinde de nivelul de risc pe care esti dispus sa-l accepti. Daca nu-ti place riscul, nu te poti astepta la castiguri mari (cazul unui fond care investeste

preponderent in depozite bancare si titluri de stat). In general, o perioada indelungata de cotizare (spre exemplu 30 de ani) duce la acumulari importante chiar si in conditiile in care ai contribuit cu sume mici (efectul dobanzilor compuse).

Daca insa nu ai la dispozitie o perioada indelungata de timp, te poti gandi la fonduri cu randamente mai mari (precum fondurile care investesc in piata de [capital](#)), dar atentie, inca o data, la gradul de risc.

Beneficii si ajutor financiar

Exista o gama de ajutoare financiare oferite de stat, care sa te sprijine la pensionare.

Ce este disponibil?

Venitul tau probabil se va diminua atunci cand vei iesi la pensie. In functie de situatia concreta in care te afli, ai putea avea acces la diferite tipuri de ajutoare sociale.

Ajutorul de deces

Ajutorul de deces se acorda, in cazul decesului asiguratului, pensionarului sau al unui membru de familie care nu are un drept propriu de asigurari sociale si se afla in intretinerea titularului la data decesului. Ajutorul se acorda unei singure persoane care face dovada ca a suportat cheltuielile ocazionate de deces si care poate fi, dupa caz: sotul supravietuitor, copilul, parintele, tutorele, curatorul, mostenitorul in conditiile dreptului comun sau, in lipsa acestora, orice alta persoana care dovedeste cu acte ca a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

In cazul decesului copilului inapt pentru munca, indiferent de varsta, ajutorul de deces se acorda cu conditia prezentarii certificatului de incadrare intr-o categorie de persoane cu handicap sau, in lipsa acestuia, a actului medical vizat de medicul expert al asigurarilor sociale, prin care se atesta boala care l-a facut inapt pentru munca si data ivirii acesteia. Dreptul asiguratilor la ajutor de deces nu este conditionat de indeplinirea unui stagiu de cotizare. Mai multe pe <http://www.cnpas.org>

Impozitul

Afla cum iti va fi impozitata pensia.

Impozitul pe pensii

Venitul impozabil lunar din pensii se stabileste prin scaderea sumei neimpozabile lunare de 1.000 lei din valoarea pensiei. In momentul de fata, impozitul lunar aferent venitului din pensie se calculeaza prin

aplicarea cotei de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensie determinat ca diferenta intre venitul lunar si suma fixa neimpozabila (in cuantum de 1.000 lei).

Foloseste-ti banii cu maxima eficienta

Pentru mai multe informatii consultati ghidul nostru "Pensionarea".

Foloseste-ti banii cu maxima eficienta

Pensionarea poate veni cu o diminuare semnificativa a veniturilor. De aceea este important sa iti folosesti eficient banii. Ai un fond de economii pentru urgente? Daca nu, gandeste-te sa iti deschizi un astfel de fond. Sunt multe tipuri de conturi de economii si investitii, asa ca trebuie sa cauti atent. Poti de asemenea solicita consiliere profesionala pentru a alege produsul care ti se potriveste cel mai bine.

Fa-ti testamentul

Nu este un gand confortabil, de aceea este usor sa amanam intocmirea unui testament. Dar daca decedezi, fara sa ai unul, legea va hotari cum vor fi impartite bunurile si banii tai. Testamentul este calea cea mai buna sa te asiguri ca bunurile tale vor ajunge la familia si prietenii tai, potrivit dorintelor tale. Daca ai deja unul, e bine sa il actualizezi periodic.